

İş Portföy Yönetimi Genel Müdürü Dr. Gürman Tevfik:

"Portföy yönetim şirketlerinin yüksek performansı fonlara olan talebi artırıyor"

Profesyonel portföy yönetimi uzmanlığı, global piyasa bilgilerini doğru yorumlamayı, etkinliği ve risk yönetimini bir arada sunmaktadır. Emeklilik fonlarında portföy yönetimi şirketlerinin elde ettikleri yüksek performanslar, fonlara olan talebi artırarak, sistemin hızla büyümesinde etkili olmaktadır. Portföy yönetimi şirketlerinde bulunan etkin karar alma süreçleri, fonların performansı açısından çok önemlidir. Şirketimizde Araştırma Bölümü uzmanları, karar alma sürecinin ilk aşamasında, ülkemiz ekonomisi ile birlikte global ekonomilerin detaylı makro ekonomik değerlendirmesini yapmakta ve en güncel bulgulara ulaşmaktadır.

Türkiye'de yatırım fonları gibi emeklilik fonları da yatırım stratejilerine göre kategorilere ayrılmıştır. BES katılımcıları, kendi yatırım alışkanlıkları ve risk/getiri beklentilerine uygun olan emeklilik fonlarını seçmektedir. Yatırım fonlarından farklı olarak, emeklilik fonlarında yatırımcılar, birikimlerini uzun vadeli bakış açısı ile değerlendirmekte, fon seçimlerini bu çerçevede yapmaktadır. Birçok yatırımcı, yatırım fonlarında hisse senedi içeren fonları az oranda tercih ederken, emeklilik fonları portföy dağılımlarında hisse senedi fonlarına daha fazla yer vermektedir. Yatırımcılar, portföy dağılım tercihlerini yılda en fazla dört defa değiştirebilmektedir. Emeklilik şirketleri gerek yapılan anketler, gerekse karşılıklı görüşmeler vasıtasıyla sisteme yeni giren müşterilerinin risk profillerini çıkarmakta, hangi emeklilik fonlarının kendilerine uygun olabileceği konusunda yatırımcılarını bilgilendirmektedir. Bu bilgilendirme dahilinde yatırımcılar, emeklilik fon ve plan seçimlerini yapmaktadır.

Sistemin uzun vadeli yapısı, portföy yönetiminin başarısını artırmaktadır. Yatırım fonlarından farklı olarak emeklilik fonu yöneticilerinin, likidite ihtiyacı sebebiyle portföylerinde nakit tutma ihtiyacı bulunmamaktadır. Söz konusu durum, fon portföylerinin tamamının finansal varlıklara yönlendirilmesine imkan tanımaktadır. Böylece portföy yönetiminde etkinliğin artırarak daha yüksek performansların elde edilmesi mümkün olmaktadır.

Türk yatırımcıların yatırım alışkanlıkları incelendiğinde, risk iştahlarının son derece düşük olduğu görülmektedir. Ülkemizde tasarrufların dağılımına bakıldığında en büyük payı vadeli mevduat almaktadır. Söz konusu mevduatın önemli bir kısmı da yabancı para cinsinden bulunmaktadır. 2007 yıl sonu verilerine göre, emeklilik fonu portföylerinin %82'si Tahvil/Bono ve Repo, %12'si ise hisse senetleri gibi TL cinsinden yatırım araçlarından oluşmaktadır. Diğer taraftan yatırım fonları pazarında geçmiş 20 yılda biriken hisse senedi yatırımlarının oranı, portföy büyüklüğünün yalnızca %3.5'i düzeyindedir. BES'in uzun vadeli bakış açısı, katılımcıların portföy tercihlerinde farklılık göstermekte, emeklilik fonlarının portföy dağılım oranları uluslararası normlara daha yakın oranlarda seyretmektedir.

Gürman Tevfik

Başak Groupama Emeklilik Yönetim Kurulu Üyesi Jean Rene de Charette:

"Portföy yönetim şirketleri yüksek getirden ziyade güvenli getiri oranını sağlamakla yükümlü"

BES kurulurken dünyadaki uygulamalar örnek alındı. Özellikle OECD ülkelerinin çoğu emeklilik sistemlerinde reform yapıp emeklilik fonlarının ekonomilerindeki payını arttırdı. Üye ülkelerin 2005 yılında yaklaşık 18 Trilyon USD olan fonları, 2006 yılında 24,6 Trilyon USD'ye ulaştı. Emeklilik fonlarının çoğu ülkede halen gelişmekte olduğunu da düşünürsek hacimlerinin

en güvenli getiri oranını sağlamakla yükümlü. Katılımcılar eğer emeklilik planlarına güven duymazsa bu güven krizi ekonomik krize dönüşür. Sistemin daha başlarında olduğu prensibinden hareketle, Türkiye'de emeklilik fonlarının gelişimi bu açıdan memnun edici seviyededir. Emeklilik sisteminin normal şartlar altında vadesinin minimum 10 yıl olması, portföy yönetiminde uzun vadeli stratejiler kullanırken aynı zaman da uzun vadeli beklentiler doğrultusunda pozisyon alınmasını gerektirmektedir. Diğer taraftan, menkul kıymet yatırım fonlarından farklı olarak sistemin işleyişi gereği bu fonlara devamlı fon akışının olması, portföy yöneticisinin fon portföyü için alacağı pozisyonlarda göz önünde bulunduracağı faktörlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Emeklilik fonlarının portföy dağılımına baktığımızda toplamın %80'den fazlasının kamu borçlanma araçları ile hisse senedinde yer aldığını görmekteyiz. Sistem başlayalı henüz 4 yıl olmuşken, Türkiye emeklilik fonlarının performansında gelişmiş ülkelere nazaran daha iyi getirilere sahne oldu. Hisse senedi 2007'da rekor tavanına ulaştı. Kamu borçlanma araçlarında ise, enflasyon düşse de reel getiri dünya düzeyine göre yüksek kaldı ki, yabancı sermaye akmaya devam etti.

Jean Rene de Charette

gelecekte daha da artacağı öngörülüyor. Bu fonların portföy yönetimine gelince; yönetiminin dünya uygulamasında olduğu gibi, Türkiye'de de uzman kişilerce yani portföy yönetimi şirketlerince yapılması gerektiğine karar verildi. Bu çerçeve içinde her ne kadar her katılımcı kendi fonlarını ve oranını kendisi seçebilse de, fonların hem yönetimi hem de denetimi kurumlarda kaldı. Portföy yönetim şirketleri en yüksek getiriye elde etmekten ziyade katılımcıya